

MARNEWECK FAMILIE GESKIEDENISARGIEF

BYLAAG C4

Handgeskrewe Kopie van die Verhoor – Volledige Afrikaanse Weergawe

Leesbare Afrikaanse Weergawe

Kaap de Goede Hoop, circa 1794

Aard van Hierdie Dokument

Bylaag C4 is 'n handgeskrewe kopie van 20 bladsye van die formele klag en verhoor van Coenraad Marneweck die Jonge (Bylaag C1). Die inhoud is in alle wesenlike opsigte dieselfde as Bylaag C1, maar bevat aan die einde (bladsye 18–20) 'n paar bykomende besluite van die Raad rakende Marneweck se uiteindelijke versending en ander administratiewe sake.

Hierdie Afrikaanse weergawe dek dus die volledige inhoud van Bylaag C4, insluitend die ekstra gedeeltes wat nie in Bylaag C1 voorkom nie.

Deel 1: Die Verhoor (Bladsye 1–17)

Hierdie gedeelte is dieselfde as Bylaag C1. Die volledige Afrikaanse weergawe is in Bylaag C1 AF beskikbaar. Ter volledigheid word die kern-gebeure hier herhaal.

Die Aanleiding

Op 16 Junie 1794 het die Raad van Justitie verneem dat Coenraad Marneweck die Jonge – 'n dragonder wie se loon gestaak is – onaangekondig by die President se huis opgedaag het en hom met 'n beledigende vraag gekonfronteer het oor sy prokureur se gedrag in die hof.

Die Formele Verhoor

Marneweck is voor die Raad gedaag, het die belediging herhaal, en het geweier om sy fout te erken. Die Raad het hom gevonnissen tot 'n amende honorable: op sy knieë, met oop deure, onder die klokgelui, om vergifnis te bid.

Die Weiering en Gevangenskap

Marneweck het die vonnis verwerp en is onmiddellik in siviele gevangenskap geplaas. Hy het aanhou glimlag terwyl die vonnis uitgespreek is. Sy vrou het twee versoeke om versagting van straf ingedien – beide geweier.

Deel 2: Bykomende Besluite (Bladsye 18–20)

Hierdie gedeelte verskyn in Bylaag C4 maar nie in Bylaag C1 nie.

Die Besluit om Marneweck te Versend

Tydens die lesing van die verhoor voor die Raad het dit duidelik geword dat Marneweck se gedrag – sy onbeskofftheid teenoor die President en die Raad, sy koppige weiering om aan die opgelegde straf te voldoen – so ernstig was dat die Raad besluit het dat hy fisies uit die kolonie verwyder moes word.

Die Raad het verklaar dat dit ter bewaring van orde en gesag in die kolonie absoluut noodsaaklik was om sulke skadelike en verderflike persone soos Marneweck, ter afskrikking van ander, uit die kolonie te verwyder. Die Raad het besluit dat Marneweck per die gereedliggende skip "De Phanicea" as 'n skadelike en verderflike onderdaan na Nederland gestuur sal word.

Versoek aan die Goewerneur

Die Raad het die Goewerneur versoek om die nodige bevele uit te vaardig sodat Coenraad Marneweck die Jonge nie weer in diens van die Kompanjie aangeneem word nie.

Toestemming vir Predikante

Twee predikante, Paulus van der Dusen en Maurits Brinksken, het versoek om van die skip "De Buitenverwachting" (waarmee hulle pas aangekom het) oor te gaan na die skip "Westcapelle". Die Raad het toestemming verleen:

- Paulus van der Dusen mag oorgaan saam met sy suster Antoinetta van der Dusen.
- Maurits Brinksken mag oorgaan saam met sy vrou Hendrina Comman en kind Anna Maria.

Verdere Aanstellings

Die Raad het ook verdere aanstellings gemaak vir poste op die skip "De Buitenverwachting" – naamlik 'n nuwe bottelier (Hendrik Lodewijk Meindertz) en 'n nuwe konstabelsmaat (Jacob Gost), onderhewig aan die goedkeuring van die Goewerneur.

Laastens is die jong assistent Nicolaus Louis Brugman, wat per die skip "De Onderneming" gearriveer het, toegelaat om tydelik hier aan wal te bly vir herstel van sy gesondheid, tot 'n volgende geskikte skeepsgeleentheid.

Slotformule

"Aldus geresolveerd inde gearresteerd. In 't Casteel de Goede Hoop ten daage en Jaare voorschreeven."

Onderteken deur die Raadslede, met sekretarisse H.A. Truter en H.P. Warnecke